EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 18.12.2025.
COM(2025) 761 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI,

ar ko novērtē izmēģinājuma pētījumu galvenos rezultātus, kas paredzēti saskaņā ar Regulu (ES) 2016/792 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu

1. KONTEKSTS

Regulā (ES) 2016/792[1] ir noteikts vienots regulējums saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI), nemainīgas nodokļu likmes saskaņotā patēriņa cenu indeksa (NNL SPCI), īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa un mājokļu cenu indeksa izstrādāšanai, sagatavošanai un izplatīšanai. Šos četrus indeksus kopā sauc par "saskaņotajiem indeksiem".

Regulas 8. pants ļauj Komisijai sākt izmēģinājuma pētījumus, kurus dalībvalstis veic brīvprātīgi. Komisija to var darīt ikreiz, kad saskaņoto indeksu apkopošanai ir vajadzīga uzlabota pamatinformācija vai saskaņotie indeksi ir jāpadara salīdzināmāki.

Attiecīgos gadījumos šos izmēģinājuma pētījumus finansē no ES vispārējā budžeta.

Ar izmēģinājuma pētījumiem ir jāizvērtē iespēja iegūt labāku pamatinformāciju vai pieņemt jaunas metodoloģiskas pieejas.

Komisijai (*Eurostat*) ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un saskaņoto indeksu galvenajiem lietotājiem ir jānovērtē izmēģinājuma pētījumu rezultāti. To darot, ņem vērā ieguvumus, ko sniedz uzlabota pamatinformācija vai jaunas metodoloģiskas pieejas attiecībā uz saskaņoto indeksu sagatavošanas papildu izmaksām.

Reizi piecos gados saskaņā ar Regulas (ES) 2016/792 8. panta 5. punktu Komisijai ir jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, attiecīgā gadījumā novērtējot izmēģinājuma pētījumu galvenos rezultātus. Pirmais ziņojums tika iesniegts 2020. gada decembrī. Šis ir otrais ziņojums, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 31. decembrim.

Pirmajā ziņojumā[2] tika novērtēti 2016.–2017. gada īstenošanas perioda izmēģinājuma pētījumu galvenie rezultāti. Šis ziņojums aptver izmēģinājuma pētījumus, kas atbalstīti ar dotācijām no ES vispārējā budžeta 2018.–2022. gadam. Pēdējos gados ir sāktas vēl citas kārtas, taču attiecīgie pētījumi turpinās un tos vēl nevar novērtēt.

Kopējais budžets, kas atvēlēts SPCI dotācijām 2018.–2022. gadā, bija 5 548 290 EUR. Aptuveni 65 % no šīs summas bija paredzēti izmēģinājuma pētījumiem. Budžets, kas atvēlēts mājokļu cenu indeksa / īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa dotācijām, bija 2 640 861 EUR. Aptuveni 20 % no šīs summas bija paredzēti izmēģinājuma pētījumiem.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/792 (2016. gada 11. maijs) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 2494/95, OV L 135, 24.5.2016., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj.

[2] Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, ar ko izvērtē galvenos rezultātus, kas iegūti izmēģinājuma pētījumos, kuri izveidoti ar Regulu (ES) 2016/792 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu (COM(2020) 810 final, 2020. gada 14. decembris), eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0810&qid=1763626037139.

2. IZMĒĢINĀJUMA PĒTĪJUMI PAR SASKAŅOTAJIEM PATĒRIŅA CENU INDEKSIEM

2.1. PĀRSKATS

Izmēģinājuma pētījumiem par SPCI bija divas plašas prioritātes: uzlabotas metodikas un jauni SPCI datu avoti.

Šīs prioritātes atspoguļo to, ka SPCI joprojām ir jābūt atbilstīgam un metodiski pamatotam. Datu vākšana arī ir jāmodernizē, reaģējot uz izmaiņām patēriņa modeļos, datu pieejamībā un digitālās ekonomikas attīstībā, vienlaikus nodrošinot atbilstību Regulai (ES) 2016/792.

Pirmā prioritāte, izstrādājot jaunas SPCI metodikas, ir uzlabot statistikas instrumentus, ko izmanto šā indeksa apkopošanai. Mērķis ir panākt, lai SPCI arī turpmāk būtu teorētiski pamatots, stabils, ņemot vērā mainīgos patēriņa modeļus, un atbilstu starptautiskajai cenu noteikšanas paraugpraksei. Saskaņā ar šo darbību finansētie pētījumi ir ietvēruši darbu pie metodēm, lai ņemtu vērā digitalizāciju, kvalitātes pielāgojumus un daudzpusējas indeksu metodes. Šie temati attiecas uz ilgstošiem metodoloģiskajiem jautājumiem un jaunām problēmām, ko rada sarežģītāka patēriņa dinamika. Mērķis ir nodrošināt, ka SPCI precīzāk un salīdzināmāk mēra inflāciju visās dalībvalstīs, vienlaikus gatavojoties turpmākiem statistikas standartiem.

Otrā prioritāte ir iekļaut SPCI datus no alternatīviem datu avotiem. Mērķis ir modernizēt datu vākšanu atbilstoši mazumtirdzniecības tirgu digitalizācijai, lai uzlabotu aptvērumu, efektivitāti un savlaicīgumu. Finansētie pētījumi aptvēra skeneru datus, no tīmekļa automātiski iegūtus datus un dažādu avotu iekļaušanu. Tas atspoguļo nepieciešamību pielāgot patēriņa cenu statistiku videi, kurā liela daļa informācijas tiek iegūta elektroniski. Tādēļ ir vajadzīga ne tikai jauna IT infrastruktūra, bet arī pārskatītas statistikas metodes, lai ticami iekļautu dažādus avotus.

Abas prioritātes zināmā mērā konceptuāli pārklājas, lai gan tās ir izklāstītas atsevišķi. Vairāki valstu projekti noteikti aptvēra abas prioritātes, piemēram, daudzpusēju indeksu metožu piemērošana darījumu datiem vai no tīmekļa automātiski iegūtiem datiem. Ziņojumā šis darbs ir aprakstīts attiecīgajā metodoloģiskajā tematā, un vajadzības gadījumā ir sniegtas mijnorādes.

2.2. PABEIGTAIS DARBS

Izmēģinājuma pētījumi par metodēm, ko izmanto, lai ņemtu vērā digitalizāciju

Šajos izmēģinājuma pētījumos tika pētīts, kā SPCI var pielāgot jauniem patēriņa veidiem digitālajā ekonomikā. Mērķis bija noteikt metodes un datu avotus uz platformām balstītu pakalpojumu un internetā veiktu pārrobežu pirkumu cenu novērtēšanai, kā arī uzlabot izlases veidošanu. Tika veikts darbs, lai pārbaudītu iespēju aptvert dalīšanās ekonomikas pakalpojumus, un no administratīvajiem datiem tika sagatavoti izmēģinājuma indeksi. Citi pētījumi ietvēra pārrobežu pirkumus internetā un izstrādāja metodes tiešsaistes izdevumu īpatsvara kvantitatīvai noteikšanai un iekļaušanai indeksos tādās kategorijās kā apģērbi un apavi. Paralēlas pārbaudes uzrādīja izmērāmu ietekmi uz gada rādītājiem. Metodoloģiskajā darbā tika

aplūkota arī izlases veidošana digitalizācijai un pārbaudītas optimizētas piešķiršanas metodes, pamatojoties uz izdevumiem un cenu atšķirībām.

Izmēģinājuma pētījumi par kvalitātes pielāgošanas metodēm

Šajos izmēģinājuma pētījumos tika pētīts, kā SPCI varētu labāk atspoguļot produktu kvalitātes izmaiņas, lai samazinātu neobjektivitāti, ko rada apgrozījums vai atkārtota laišana apgrozībā. Mērķis bija izmēģināt un pilnveidot metodes un izstrādāt rīkus gadījumiem, kad tradicionālās pārklāšanās metodes nav pietiekamas. Pētījumos tika konstatēts, ka hedoniskie laikrindu modeļi atspoguļoja ar kvalitāti koriģētu cenu dinamiku labāk nekā pamata vidējie rādītāji, it īpaši precēm ar biežām modeļu izmaiņām. Pārējais darbs bija vērsts uz atkārtotu laišanu apgrozībā lielveikalos, apvienojot daudzpusējus indeksus ar hedoniskajām pieejām, lai saglabātu nepārtrauktību. Citos projektos tika izveidots atbalsts cenu iekasētājiem, ietverot lēmumu pieņemšanas shēmas pielāgošanas metodēm un paplašinātas produktu īpašības tiešsaistes un skeneru datiem.

Izmēģinājuma pētījumi par daudzpusējām metodēm

Šajos izmēģinājuma pētījumos tika pētīts, kā varētu piemērot daudzpusējas indeksu metodes, lai veidotu SPCI sērijas, izmantojot apjomīgas un liela apgrozījuma datu kopas, piemēram, skeneru un no tīmekļa automātiski iegūtus datus. Tika pārbaudītas dažādas pieejas un novērtēts to sniegums, izmantojot alternatīvas sasaistes un ķēdēšanas stratēģijas. Vairākos pētījumos galvenā uzmanība tika pievērsta tādām produktu grupām kā pārtika, apģērbs, ierīces un elektronika; un tie parādīja, kā metodes darbojas gan stabilos, gan svārstīgos tirgos. Pētījumos tika risinātas arī tādas problēmas kā i) indeksu paplašināšana laika gaitā, ii) stratifikācijas iegūšana, ja informācija par produktu ir ierobežota, un iii) validācijas rīku iekļaušana ražošanas sistēmās. Kopumā šis darbs sniedza pārliecinošus pierādījumus par patēriņa cenu statistikas daudzpusējo metožu iespējamību un izstrādi.

Izmēģinājuma pētījumi par skeneru datiem

Vairākos projektos izpēte tika veikta, izmantojot mazumtirgotāju skeneru datus SPCI vajadzībām. Galvenā uzmanība tika pievērsta procesiem “no gala līdz galam”, sākot ar datu ieguvi un tīrīšanu un beidzot ar klasificēšanu un indeksu apkopošanu. Tika veikts darbs, lai izveidotu sistēmas lielu datu kopu pārvaldībai, piemērojot filtrus izlecošajām vērtībām un izstrādājot darbplūsmas, kas piemērotas ļoti bieži iegādātām precēm ar augstu apgrozījumu (piemēram, pārtikai, dzērieniem, sadzīves tehnikai un ķermeņa kopšanas līdzekļiem). Daži izmēģinājuma pētījumi arī pārbaudīja mašīnmācīšanos produktu klasificēšanai, lai samazinātu manuālo kodēšanu. Dažas dalībvalstis arī izpētīja piemērotas indeksu formulas un izmēģinātus divpusējus indeksus un ķēdēšanas stratēģiju ikmēneša apkopošanai.

Izmēģinājuma pētījumi par datiem, ko automātiski iegūst no tīmekļa

Šajos izmēģinājuma pētījumos tika pārbaudīts, vai ir iespējams izmantot datu automātisku ieguvi no tīmekļa SPCI vajadzībām tādās jomās kā apģērbs, elektronika, transporta pakalpojumi un tūrisma produkti (piemēram, aviobiļetes un kompleksie ceļojumi). Projektos tika izstrādāti automatizēti datu ieguves rīki, dažkārt apvienojumā ar mašīnmācīšanos produktu klasificēšanai. Tie pētīja arī statistikas modeļus, lai uzlabotu indeksu apkopošanu. Dažos gadījumos no tīmekļa automātiski

iegūtie dati tika sasaistīti ar tradicionālajiem vai skeneru datiem, lai sagatavotu eksperimentālus indeksus (piemēram, par klēpjdatoriem, viesnīcu cenām un plaša patēriņa elektroniku). Praktiskais lietojums joprojām ir ierobežots, taču datu automātiska ieguve no tīmekļa jau ir aizstājusi vai papildina datu manuālu vākšanu konkrētu produktu grupām, un ir apliecinājusi plašākas izmantošanas potenciālu.

Izmēģinājuma pētījumi par cenu iekļaušanu no dažādiem datu avotiem

Šajos izmēģinājuma pētījumos tika pētīts, kā varētu apvienot dažādas datu plūsmas, lai uzlabotu SPCI aptvērumu, savlaicīgumu un precizitāti. Galvenā uzmanība tika pievērsta īres maksām un citām jomām, kurās tradicionālie apsekojumu dati ir dārgi vai nepilnīgi. Tika veikts darbs, lai iekļautu administratīvos datus par privātajām īres maksām no nozaru federācijām. Tas ievērojami palielināja novērojumu skaitu un pieejamo ģeogrāfisko informāciju. Citos pētījumos tika izskatīta tiešsaistes reklāmas datu un profesionālu izīrētāju datu kopu izmantošana īres indeksiem. Tie pārbaudīja savietoto modeli un hedoniskās metodes šo datu iekļaušanai. Plašākos izmēģinājuma projektos tika izstrādātas darbplūsmas skeneru, no tīmekļa automātiski iegūtu un uz vietas veiktu apsekojumu datu apvienošanai integrētās darbplūsmās, lai risinātu klasifikācijas, imputācijas un konsekvences problēmas dažādos avotos.

3. IZMĒĢINĀJUMA PĒTĪJUMI PAR MĀJOKĻU CENU RĀDĪTĀJIEM

3.1. PĀRSKATS

Izmēģinājuma pētījumos par mājokļu cenu rādītājiem uzmanība tika koncentrēta uz trim galvenajām prioritātēm: i) uzlabot mājokļu cenu indeksa un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa regularitāti un savlaicīgumu, ii) padarīt īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa svarus salīdzināmākus un iii) risināt konkrētus metodoloģiskus jautājumus īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa apkopošanā.

Pirmā projektu kopuma mērķis bija izpētīt, vai mēneša vai ātros rādītājus varētu izstrādāt arī citā regularitātē papildus Regulā (ES) 2016/792 noteiktajai ceturkšņa regularitātei un 85 dienu termiņam. Tas nepieciešams, lai palielinātu šo rādītāju nozīmi lietotājiem un palīdzētu potenciāli iekļaut īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksu SPCI. Otrā projektu grupa tika izstrādāta, lai saskaņotu īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa svarus ar Regulu (ES) 2023/1470[3] nolūkā izstrādāt saskaņotas un atjauninātas laikrindas. Visbeidzot, tika veikts darbs pie mērīšanas jautājumiem, lai mēģinātu uzlabot zemes un būvkonstrukciju komponentu datu apstrādi un pilnveidotu apakšindeksus (piemēram, pašu būvēti mājokļi, renovācija un pamatīgi remontdarbi).

Šo darbību kopīgais mērķis bija stiprināt mājokļu cenu indeksa un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa metodoloģisko pamatu, uzlabot salīdzināmību starp dalībvalstīm un sagatavoties turpmākai integrācijai ar patēriņa cenu statistiku.

[3] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1470 (2023. gada 17. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/792 nosaka metodoloģiskās un tehniskās specifikācijas attiecībā uz mājokļu cenu indeksu un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksu un ar ko groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/1148, OV L 181, 18.7.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1470/oj.

3.2. PABEIGTAIS DARBS

Izmēģinājuma pētījumi par mājokļu cenu indeksa un/vai īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa izstrādi reizi mēnesī un īsākā termiņā

Regulā (ES) 2016/792 ir noteikts, ka mājokļu cenu indekss un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indekss ir jāsagatavo reizi ceturksnī un 85 kalendārajās dienās pēc pārskata ceturkšņa beigām. Šajos projektos tika analizēts, vai indeksus var sagatavot reizi mēnesī un īsākā termiņā. Tas nepieciešams, lai palielinātu to nozīmi lietotājiem un galu galā ļautu īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksu iekļaut SPCI. Šie projekti aptvēra pētījumus par datu avotiem (piemēram, automātiska datu ieguve no tīmekļa) un aplēses vai ekstrapolācijas metodes. Ja mēneša datu avoti atšķīrās no datu avotiem, ko pašlaik izmanto ceturkšņa indeksiem, bija jāizpēta šo avotu apvienošanas metodes.

Izmēģinājuma pētījumos trijās dalībvalstīs tika izskatīta iespēja izstrādāt savlaicīgākus un regulārākus mājokļu cenu rādītājus. Pirmais mērķis bija mainīt datu vākšanas procesu vai izpētīt dažādus datu avotus. Otrs mērķis tika sasniegts, atrodot aplēses metodes, kas ļauj aprēķināt ticamu indeksu, izmantojot maz (vai mazāk) pieejamu datu. Tika atrastas arī precīzākas datu kopas, kā rezultātā tika iegūti ticami indeksi ar lielāku regularitāti. Pētījumu pamatā bija jauni datu avoti, piemēram, būvniecības cenas, no tīmekļa automātiski iegūta informācija un uzlabotas administratīvās datu kopas. Tādējādi tie parādīja gan cenu indeksu regularitātes un savlaicīguma palielināšanas potenciālu, gan ierobežojumus.

Izmēģinājuma pētījumi par īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa svaru uzlabošanu

Dalībvalstīm ir jāsniedz *Eurostat* īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa svari saskaņā ar Regulas (ES) 2020/1148 22. pantā noteikto dalījumu[4]. Minētajā tiesību aktā nebija precizēti datu avoti vai metodes salīdzināmības nodrošināšanai, tāpēc *Eurostat* sāka darbu pie īstenošanas akta, lai noteiktu kopējus kvalitātes standartus. Šā procesa rezultātā tika pieņemta Regula (ES) 2023/1470, kurā ir noteiktas detalizētas šo svaru specifikācijas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, divas dalībvalstis, kas piedalījās izmēģinājuma projektos, pārskatīja un atjaunināja savus svarus un indeksus. Tām arī tika dota iespēja īstenot projektus šajā jomā. Bija paredzēts, ka šie projekti nodrošinās svarus, kas atbilst regulai. Pēc tam varētu apkopot atjauninātas svaru laikrindas, sākot no 2010. gada, un iegūtos datus nosūtīt *Eurostat*.

Izmēģinājuma pētījumos divās dalībvalstīs tika novērtēti svaru avoti un to saskaņotība ar īstenošanas akta projektu attiecībā uz īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksu un mājokļa cenu indeksu. Izskatītie jautājumi ietvēra svaru atjaunināšanu līdz iepriekšējā gada pēdējam ceturksnim, kā noteikts regulā. Tika apsvērta arī svaru aprēķināšanas

[4] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1148 (2020. gada 31. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/792 nosaka metodoloģiskās un tehniskās specifikācijas attiecībā uz saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu, OV L 252, 4.8.2020., 12. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1148/oj.

lietderība un iespējamība attiecībā uz "Mājsaimniecību jauniegādātiem esošiem mājokļiem" (kas ir arī īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa apakšindekss).

4. IZMĒĢINĀJUMA PĒTĪJUMU NOVĒRTĒJUMS

Komisija izvērtē un apstiprina galīgos ziņojumus par izmēģinājuma pētījumiem. Rezultātus dara zināmus valstu statistikas iestādēm, EBTA valstīm un Eiropas Centrālajai bankai. Projekti tika prezentēti ikgadējos darbsemināros, un galīgie ziņojumi tika izplatīti tiešsaistes platformā, lai ar konstatējumiem varētu iepazīstināt statistiķus un tos ar viņiem apspriest. Šī informācijas apmaiņa palīdz apzināt paraugpraksi un veidot vienotu izpratni par metodoloģiskajām iespējām, un tas savukārt palīdz uzlabot SPCI salīdzināmību.

Izmēģinājuma pētījumos par metodoloģisko darbu tika piedāvāti jauni SPCI rīki un pieejas. Daudzpusējas indeksa metodes tika plaši pārbaudītas un apliecināja stabilitāti daudzās produktu grupās. Tas sniedz pārliecinošus pierādījumus tam, ka tās var uzlabot nepārtrauktību un salīdzināmību. Darbs pie kvalitātes pielāgošanas arī apstiprināja, ka hedoniskie paņēmieni uzlabo produktu atkārtotas laišanas apgrozībā un strauju kvalitātes izmaiņu apstrādi.

Digitalizācijas projekti bija vērsti uz jauniem patēriņa kanāliem un SPCI izlases pārveidošanu, ņemot vērā datu pieejamību tiešsaistē. Izmitināšanas un transporta pakalpojumu eksperimentālie indeksi tika aprēķināti, izmantojot kopīgošanas platformu administratīvos datus. Aptaujas tika izmantotas arī, lai aptvertu pārrobežu interneta izdevumus. Pētījumi par izlases veidošanu parādīja, ka efektivitāti var palielināt, pārdalot resursus atbilstoši izdevumu svariem un cenu dispersijai. Šīs pieejas izrādījās dzīvotspējīgas metodes digitalizācijas novēršanai SPCI.

Izmēģinājuma projekti arī pārbaudīja un paplašināja jaunu datu avotu izmantošanu. Projekti par skeneru datiem un no tīmekļa automātiski iegūtiem datiem paplašināja alternatīvu avotu klāstu. Darbs pie skeneru datiem virzījās no priekšizpētes analīzes uz sagatavošanas sistēmu izstrādi. Dažas dalībvalstis jau izmanto sagatavošanas sistēmas atsevišķām produktu grupām, un citas gatavojas tās izmantot. Projektos tika izveidota datu apstrādes kārtība, izstrādāti mašīnmācīšanās rīki klasificēšanai un pārbaudītas metodes trūkstošo atribūtu apstrādei. Skeneru dati ir izrādījušies efektīvi aptvēruma paplašināšanā un novērošanas regularitātes palielināšanā, vienlaikus arī samazinot datu vākšanas izmaksas.

Projekti, kas saistīti ar datu automātisku ieguvi no tīmekļa, pierādīja automatizētas datu vākšanas potenciālu visās patēriņa jomās. Tika gūta pieredze saistībā ar datu automātiskas ieguves paņēmieniem, klasificēšanu un sasaisti ar esošajām SPCI struktūrām. Vairāki izmēģinājuma projekti arī pārbaudīja vairāku avotu iekļaušanu. Tas parādīja, ka skeneru datu, tīmekļa datu un administratīvo datu apvienošana ir iespējama un uzlabo aptvērumu.

Pētījumi apstiprināja, ka metodoloģiskā inovācija un jauni datu avoti ir cieši saistīti. Daudzi pētījumi aptvēra abas prioritātes, piemērojot daudzpusējas metodes skeneru vai no tīmekļa automātiski iegūtiem datiem. Tie arī precizēja nosacījumus, saskaņā ar kuriem var sekmīgi iekļaut jaunus paņēmienus. Daži pētījumi nenodrošināja tūlītēju izmantošanu, tomēr sniedza pārbaudītas pieejas, kas palīdz pakāpeniski modernizēt

SPCI un mājokļa cenu indeksu un likt pamatus precīzākai un savlaicīgākai statistikai nākotnē.

Izmēģinājuma pētījumi par mājokļu cenu rādītājiem veicināja progresu vairākās jomās, kas ir būtiskas mājokļa cenu indeksa un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa turpmākai attīstībai. Darbs pie savlaicīguma un regularitātes uzlabošanas parādīja, ka ikmēneša apkopošana ir tehniski iespējama. Tas īpaši attiecas uz gadījumiem, kad tiek izmantoti administratīvie ieraksti, būvniecības dati vai no tīmekļa automātiski iegūti avoti. Šajos pētījumos arī uzsvērtas praktiskās grūtības saistībā ar pietiekamu aptvērumu, datu piekļuves stabilitāti un mēneša un ceturkšņa indeksu konsekvenci. Tomēr rezultāti nodrošina pamatu novērtējumam par to, kā ātros vai mēneša rādītājus galu galā varētu pievienot esošajam ceturkšņa regulējumam un padarīt statistiku atbilstošāku izmantošanai politikā.

Citi projekti pievērsās īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa svaru kvalitātei un salīdzināmībai un konceptuālu jautājumu risināšanai. Darbs pie svariem ļāva dalībvalstīm pārbaudīt, kā valsts avotus varētu pielāgot Regulai (ES) 2023/1470, lai uzlabotu vēsturisko sēriju konsekvenci un nodrošinātu regulārāku atjaunināšanu. Šie izmēģinājuma projekti pēc būtības bija izzinoši, un ne visi rezultāti ir gatavi praktiskai izmantošanai. Tomēr tie sniedza vērtīgus pierādījumus, precizēja metodoloģiskās problēmas un sniedza ieguldījumu kopējā zināšanu bāzē, kas vajadzīga, lai uzlabotu mājokļu cenu rādītājus visās dalībvalstīs.

5. SECINĀJUMI

Izmēģinājuma pētījumi, kas tika finansēti 2018.–2022. gadā, būtiski palīdzēja uzlabot ES cenu statistiku. Tie nostiprināja SPCI metodoloģiskos un datu pamatus un veicināja progresu mājokļu cenu rādītāju jomā. Tas palīdz dalībvalstīm pielāgoties digitalizācijai, jauniem datu avotiem un mainīgajiem statistikas standartiem. Papildus tūlītējiem rezultātiem projekti i) paplašināja kopīgo zināšanu kopumu, ii) uzlaboja salīdzināmību starp dalībvalstīm un iii) parādīja, kā inovāciju var izmantot praksē. Komisija uzskata, ka izmēģinājuma pētījumi ir būtisks instruments cenu statistikas nepārtrauktai modernizācijai, un turpinās tos atbalstīt. Tā arī mudina dalībvalstis aktīvi izmantot finansēšanas iespējas, ko tā piedāvā izmēģinājuma pētījumiem.